

Маргарит Абаджиев

Гости

В памет на Кръстан Дянков

Възрастният мъж се облегна назад и се наслади на сгъстената тишина, завладяла стаята след резките откоси от пишещата машина. Ръцете му механично натиснаха бутона на настолната лампа и свалиха очилата. Електрическата светлина меко полегна върху предметите, разтегляйки техните вгълбени сенки. Изтръпналите пръсти разтриха основата на носа и слепоочията.

Мъжът стана тежко от креслото, ръцете покорно напипаха цигарената кутия и запалката, безделничещи в левия джоб на жилетката. Извършили свещенодействието, дланите нехайно разположиха цигарата в ъгълчето на устните и отвориха прозореца. Вкочаненият уличен грохот облъхна изправената фигура.

Денят си отиваше, столичният град поляка потъваше в зимната вечер. Светлините от къщите и автомобилите разгаряха изкуствената си феерия, алчните им нокти накъсваха синкавия въздух на рояци безпътни цветни конфети. Градът робски въздишаше, стонове му покриваха кварталите със смътно равномерно бучене. Скоро всичко щеше да утихне, отдавайки се на сънлив отдых във властта на користоно телевизионно шаманство.

Колко обикновено, помисли си мъжът, застанал зад крехката броня на стъклата. Колко обикновено и все пак – колко привлекателно. Зная, че не шестдесет и шест, а хиляда години да крача по земята – денят ще се прошарва все тъй унило, мракът отново ще пълзи по паважа, а електрическите глобуси ще бляскат само по собствените си студени тела, защото за човешките души прожектори няма. Светът ще се отпуска в люлката на луната, а на мен не ще ми омръзва да се лугам в енигмата на тази томителна безметежност. Сега се случва някакво тайнство. Точно тук – сред клаксоните, локвите и припрените стъпки на минавачите, около жълтеещите треви и празнотата на храстите, по заледените рамене на онази смешна статуя в градинката отсреща, по обелената боя на счупените пейки, по надрасканите и олющени стени, в сърцата на хората. Нещо се стопява безвъзвратно и се изгубва в небитието. Нещо окончателно се разрушава и напуска химеричните си измерения, за да изтлее в агонията на своя неприкосновен триумф. Да, всяка вечер е една миниатюрна смърт, една нежна езекуция от многоликата случайност над изконните надежди и благоговението. Тя развенчава времето и безстрастно прерязва нишките на съдбата. Случайността съхранява нечий избор в ковчеже с кадифена подплата, а друг низвергва под чука на унищожението. Никога не залязва, не тъгува, шегите ѝ са недоядлани, а появата ѝ поразява със суровия си марш. И все пак тя е тъкмо толкова реална, колкото тази

мъглива привечер, и се повтаря безброй пъти, както нея. Дано, саркастично си пророкува той, да угасна в такъв час.

Устните откраднаха още глътка от лютивия жребий, а десницата отпрати тютюневата светулка върху мокрия тротоар.

Камбаните на катедралата удариха и почти едновременно на вратата се позвъни. Мъжът се ослуша учудено, вторият звън се забави. Той помъкна изтърканите пантофи към антрето.

В рамката на вратата го очакваше една усмивка. Това бе всичко, което първоначално му направи впечатление. Една разкошна и лъчезарна усмивка, пленяваща със свенливата си естественост. Чак после забеляза прилежащата ѝ грееща руменина и очите, окъпали го в своята бездънна синева. Паметта печално въздъхна, защото той не познаваше младата жена. Преди да успее да каже каквото и да било, сребрист глас, не, стоици коледни камбанки изчуруликаха около него:

– Здравей, съкровище! Изненадан си, нали? Така и трябваше да бъде!

Русокосата хубавица ловко го заобиколи, разцелува го и влезе в апартамента. Мъжът продължаваше да стои пред зеещата врата, вирайки се тъпо в пожарния кран на стената. Уханието на свежото ѝ тяло, лекият мирис на парфюм и най-вече нейното присъствие спешно поставиха алгебрата на догадките пред мозъка му, ала Сивчо лениво се прозяваше.

– Можеш да затвориш вратата, скъпи. Насам ли беше кухнята? Не се притеснявай, сама ще си сервирам.

Мъжът затвори и се върна в кабинета си. От кухнята долитаха звуци от тършуване в хладилника, бълбукане на течности и весело тананикане. Той понечи да се упъти натам, но гостенката изведнъж цъфна с голяма чаша плодов сок и без визоненото палто. Червилото ѝ лакомо дъвчеше сламката.

– Ще ми обясните ли? – изхриптя гласът му по засъхналото гърло.

– Искаш ли малко сок? Прощавай, че не ти донесох, колко съм себична! Ей сега се връщам.

– Никъде няма да ходите! Какво става тук? – извика той.

Жената присви очи, ала усмивката ѝ не посърна, а червилото жадно смучеше нектара. Тя се раздели от чашата с усилие, тропна я на една от полиците с книги и приближи. Дойде до него, той още стърчеше наред стаята като олицетворение на сърдитото недоразумение. Тя се повдигна на пръсти, прегърна го и прошепна:

– Аз съм Марина – и изстреля една теменужна мълния в очите му.

– Браво, моите комплименти! Аз обаче не съм папата! Нито Армията на спасението!

– Не, не си. Ти си Симеон Лазаров, един от най-даровитите съвременни писатели. И – тя пак зашепна – според мен си най-добрият!

– Така ли? – Ласкателството погали ушите, но не жегна сърцето му.
– А ти коя си?

– Ами аз съм Марина. Познаваш ме отлично.

В периферията на неговото съзнание мъжката суета шумно изръкопляска, но защо той не успяваше да си припомни красавицата? Тя беше зашеметяваща, всеки мъж би отбелязъл със златни букви подобно завоевание в онези любовчийски тефтери, които всички отричат, ала подличко и сладно си отмятат. В искрящите ѝ зеници нямаше и следа от обида или отмъщение, значи отношенията им бяха протекли гладко и, хм, той спусна очи по елегантните волани на роклята ѝ, и... взаимно. Браво на мене, тръбеше самолюбието, ами че аз съм бил фурия! Тя е на не повече от тридесет, а аз сякаш съм съставял нотариалния акт на Господ за рая! Но коя е, по дяволите? Ще да съм бил същински самодеец, за да забравя такъв деликатес!

– Здравей! – Той се възползва от момента и я взе в обятията си. – Все пак... ще ми обясниш ли?

– Да. Аз съм Марина – отговори тя със смях, отскубна се от него и се тръшна на дивана.

Мъжът започна да се изнервя. Кокетливостта ѝ му доставяше удоволствие, ала погледът зорко търсеше нещо маркиращо и предателски известно, което да разбули загадката. Паметта скоростно подменяше образите си като диапозитиви, но нейното лице липсваше от скиците в зоната на здрача. А и усмивката... Ах, усмивката ѝ беше прелестна!

– Защо не ми помогнеш? – смутолеви той. – Дай ми нещо, по което да се ориентирам.

– Добре – отекна пак смехът ѝ, – появих се на бял свят преди около двадесет години. Чрез твоите самоотвержени среднощни напъни.

Симеон се страхуваше точно от това. Инспектира еротичните си подвизи и бе почти сигурен, че любовта на момичето не е претопляла душата му. Мисълта за изоставена дъщеря обаче го ужаси. Той съсредоточено я разразглежда за приликите помежду им. И, както обикновено в подобни случаи, откри безчет неоспорими признаци, че тя е негова плът и кръв. Писателят съкрушено се стовари в креслото, загледан в жената, чиято веселост кой знае защо въобще не намаляваше. Напротив, тя стана и си наля солидна доза уиски от барчето в бюфета. Предложи и на

него, той поклати глава отрицателно. Изглеждаше сломен.

– Не е това, което мислиш. Не съм твоя дъщеря. Появих се преди деветнадесет години, но съм на двадесет и девет. Е?

– Е, какво? На какво се надяваш? И какво искаш от мен? – възнегодува той. – Ще кажеш ли най-сетне що за птица си?

– Не мога да кажа, това е твоя работа. А птицата ще кацне всеки момент.

Усмивката ѝ го заслепяваше. Тя придърпа чантичката си, извади пакет цигари и поднесе една към малиновото червило. Миг преди да запали, се сети и попита:

– Разрешаваш ли?

– Пуши си спокойно – промърмори разсеяно старецът.

В същата секунда те бяха стреснати от свистящ тътен, вибриращо боботене, сякаш военен изстребител се бе настървил да изцикли тополиците край канала. Големият френски прозорец се разтвори с трясък, пердетата се скъсаха и в стаята изневиделица връхлетя нещо. Долетелият ритна едната завеса и цветисто изруга, старателно отчленявайки всяка дума:

– За малко да се претрепя, да му го нахакам! Кой ги построи тия балкони тесни като задника си бе, мамка му проектантска?! За една бройка не пикирах на плочките! И улицата ви навряна на попа в ауспуха! Как живееш в такъв мухлясал каньон, а, старче?!

Симеон се втренчи в него, изумлението му нямаше граници. Направи някакви неопределени движения с ръце, ала не каза нищо. Дланите обхванаха побелелите му коси и той се вкамени в тази поза на върховна почуда и недоверие.

– Всъщност... забравих. Здравсти, старче! Как я караш? – възкликна новодошлият и лукаво намигна на Марина: – Както винаги си много гиздава, маце!

– Може ли да си такъв глупак? – изкрещя младата жена. – Защо идваш през прозореца? Не знаеш ли, че не е добре със сърцето? Или смяташе да го довършиш? Той още ни трябва!

Тя скочи и изтича при писателя. Бръкна в десния джоб на жилетката му, в ръката ѝ проблясна флакон с таблетки. Бързо постави една от тях в устата на стареца, който ѝ благодари само с очи и пак отправи погледа си към новия гост.

От първата им среща бяха изминали над тридесет години. Взря се в огромните крила, в тях продължаваха ръцете на младежа и сега той се опитваше някак да ги поприбере, без да закачи полилея или строши

някоя ваза. Мускулестото тяло тържествуваше в съвършената си хармония и завършеност, а дългите му къдрави коси се дилеха на букли по раменете. Симеон съвсем тихо промълви:

– Феникът...

– Аз съм, старче. Помни ме, видя ли? – обърна се към Марина. – Дай някой парцал да се наметна, умрях от студ по пътя! Пък и не държа да те изкушавам с размера на специалните си атрибути.

Момичето го изгледа пренебрежително и почука челото си с пръст. После съобрази, че той действително бе чисто гол. Отиде в съседната стая, а мъжете останаха сами.

Писателят наблюдаваше новодошлия с искрено удивление, не можеше да възприеме спиралата на времето, в която бяха попаднали. Автор и герой внезапно се сблъскаха лице в лице, преценявайки взаимното си влияние.

Беше преди повече от тридесет години. Тогава Симеон Лазаров бе млад и сърдит, не, той наричаше себе си „бесен“. Прописа някак внезапно, дните бяха черни и гладни, неверието тровеше бъдещето, на усърдието и гордостта се залагаше все. Чак когато завърши първия роман, той си даде сметка, че тъкмо в проклетото писателско поприще беше запокитена и неговата орис. „Феникът“ излезе трудно и нямаше никакъв успех, тогава нищо свястно нямаше успех. Книгата бе изцяло автобиографична, с безпощаден и понякога зъл циничен тон тя разкъртваше грозния саркофаг на самотата и кирпичения пиедестал на политическите утопии. Симеон беше открил огън по всичко с мастило, защото не се знаеше какво ще се случи, ако се бе добрал до истински куршуми. Не пожали нищо, освен влечението си към античната красота, чиято сияйна и странно призрачна проекция символизираше Феникът. По-късно създаде галерия от типажи и метафорични ескизи, но като че ли до никой не успя да достигне така плътно, както до него. Самият роман заемаше по-особено място в душата му и може би представляваше дневник на нейното възмъжаване.

Младежът изучаваше кабинета и лавиците с книги. Помъчи се да седне, ала крилата му пречеха.

– Нямах ли някой по-висок стол, старче? – оплака се той.

– Има в кухнята – отвърна писателят. – И не ми викай „старче“!

– Добре... ъ... старейшина!

Марина беше изровила пъстра дебела покривка, омота я около тялото на младежа и я закрепил с безопасни игли. Получи се импровизирана тога с пасторални сцени, гори и ридяещи нимфи над планински

вирчета.

– А така! Сега съм като орел по халат.

– Не ми отговори защо нахлу оттук? – тя затвори прозореца и пооправи завесите, но те пак виновно виснаха.

– А сигурно трябваше да дойда през вратата и клюкарките да шушукат – Феникът плавно посочи с крило домакина, – че гуляе с балета от кабарето?! Как си ме представяш в танца на малките лебеди по стълбището, а? Освен това, още от Гърция ме погнаха два прихващача. Единият свърши горивото, вторият го финтирач чак след Рила. Налагаше се веднага да се скрия. Включи транзистора и ще разбереш, че хиляди инфантили са видели марсианци!

Марина го гледаше изпод вежди, неохотно стана и завъртя копчето на радиоапарата. Музикалният прилив бе прекъснат. Водещият обяви, че над някои столични квартали е забелязан курioзен летящ обект. После едва изреждане на районите и сведения от очевидци.

– Ей, пусти българи, така убедително лъжат, че ми иде да им повярвам! – Феникът се хилеше като даскалица на лунапарк. – Да ви приличам на хвърчаща чиния или светещо кълбо? Тоя пък го гонят зелени човечета! Лъжа, лъжа, оттам въобще не съм минавал!

– Досети ли се коя съм? – обърна се Марина към писателя. – Перушинестият палячо вероятно те е провокирал.

– Да – отговори със замрежен поглед той, – но не съм предполагал, че си тъй прекрасна! Ти винаги си била моя любимка.

– Хайде, хайде, не ме будалкай! Твой любимец беше и си остана този келеш с пубертетски хумор и жаргон на ватман. Ще му донеса едно столче, иначе цяла вечер ще ми цвили във врата.

Феникът се заливаше от смях. За близо десетина минути неидентифицираните летящи обекти се бяха увеличили на цяла ескадрила и даже по крайбрежието се кълнях, че са ги наблюдавали. Смело можеше да се твърди – страната бе превзета от пришълците. Посрещането с хляб и сол беше въпрос на формалност...

Старецът затвори очи, мозъкът му уморено призова сенките от миналото и ги задържа наоколо. Романът „Балерината“ спечели известността, за която по принцип бе смятал, че му принадлежи. Критиката го прие без резерви, там нямаше и дума за нея. Повествованието се разгръщаше в любовта на един мъж и една жена, техните перипетии, радости и разочарования. Те се срещаха и заживяваха заедно, ала разминаването им стартираше още с първата запетая на книгата. Действителността успяваше по своя неподражаем маниер да омърси и най-интимните им

съкровения, за да ги превърне в хищни гонители на фантомно щастие. Мъжът се загнездваше в политиката, школуваше се като хитър въжеиграч, интелигентността му се утаяваше в хладна безскрупулност. Обратно – Марина изцяло се отдаваше на балета, танцът възпламеняваше, темпераментът и не признаваше нито миг колебание. Тя живееше в своята жарка магия и с неистовата амбиция да бъде само тя, да бъде единствената, примата. Забъркваше се в плитки любовни драми, пак заради изкуството. Покоряваше европейските и световните подиуми, съпругът ѝ се замесваше в големите гешефти, но това отдавна не бяха същите обичащи се млади хора. С цената на нечовешки лишения и инат Марина воюваше за своя апогей, а мъжът танцуваше с перфектна палцова техника по гребените на планетарното тщеславие, лежерна марионетка сред мастити акули. Романът се оформи в силна, честна и сериозна книга, описанията и персонажите бяха преценени и балансирани, а диалогът изчерпателен и сбит. Популярността му очерта нови хоризонти за таланта на Симеон Лазаров, ала тогава пролича и нещо друго – той започваше да се отегчава. Произведенията му ставаха все по-къси и лаконични, а понеже прийомоте на литературното фабрикаджийство му бяха чужди, то истините звучаха доста грубо и директно. А кой друг, ако не читателите, се лекуват с илюзии?

– Днес домакинята съм аз – сепна го гласът на Марина. – Скоро тук ще бъде пълно с народ.

– Кой ще идва? Вие стигате, сърцето ми хлопа като клепало. Налей ми една ракия!

– Винаги съм искала да те питам – рече тя, подавайки му чашата – какво толкова хареса у него? – и кимна към младежа, който се заслуша в програмата на радиото и не участваше в разговора им.

– Трудно е да ти го обясня – отвърна старецът и запуши. – Той е вечното копие на моя дух, нещо като символ на душата ми. Много хора бяха склонни да ме заподозрат в нескромност и нарцисизъм, но какво ме интересуват техните безпочвени квалификации? Те не могат да разберат, че името на Бог също не е „Бог“, най-важно е усещането за свръхестеството, отърсено от евтин мистицизъм. Какво по-възторгващо от това един смъртен човек да сътвори собствения си дух, да възпее своя личен и уникален тотем, да слее енергията на тръпнещото тяло и живота си с могъществото на първичния космически взрив?! Мълчиш... Струва ти се абстрактно, нали? Хората се опасяваха и пазеха от „Феникса“, той ги обезоръжаваше с буйната си стремителност, не търпеше примирение или равнодушие. Съществува ли друга възможност за избавление, освен

да изчезнеш сред дивните си картини и хрумвания?!

Той се закашля, оставяйки чашата на масичката. Марина посегна и загаси цигарата му в пепелницата. Симеон прочисти гърлото си, сумтейки неприязнено:

– Не се докарвай като добродетелна женичка, не ти подхожда!

Запалката щракна, в ръцете му се озова нова димяща цигара. Тя се намръщи.

– Ти никога не си знаел какво ми подхожда.

– Защо?

– Защото ние изобщо не представляваме онова, което си се опитвал да внушаваш чрез нас. Погледни само тази карикатура! Такъв ли си в душата си – един нахален, нагъл и безсрамен гамен? Това ли е прехваленият ти дух? Та той повече прилича на махленски бабаит и сваляч! Къде са възвишеността и аристократизмът?

– Кучко, знаеш ли откога съм навит на твоето мраморно дупенце? Що не идем до спалнята да ти покажа как могат да се втвърдяват нещата, а?

Марина хвърли поглед към писателя и понечи да атакува, ала на входната врата отново се звънна.

– Ще ти затъкна гадния плювалник! – изсъска тя и отиде към антрето.

– На твоите услуги! – Феникът вулгарно се изплези. – Ще бъдеш излизана професионално.

Старецът му се скара:

– Не позволявам в дома ми да се държиш като уличник! Стегни се!

– Хич не ме плашиш, дядка. Що не си гледаш болното здраве? Ще правя каквото си искам. И без друго не ми се идваше чак дотук. Ако не бях длъжен пръста си... перцето си нямаше да мръдна за тебе. Притрябвало ми е да ходя при разни изкуфели дъртаци. Дойдох чак от майната си да ми казваш какво да върша. Я се разкарай! Скапаняк!

– Налага се да те науча на обноски!

Пъргаво за възрастта си Симеон рипна от креслото. Феникът обаче се надигна, подпря го с гърди и с мощен тласък на крилата си го върна в предишното му положение. Сетне се наведе и изрева в лицето му:

– Сега ме слушай много внимателно! Съвсем скоро ще бъда истински свободен и хич няма да ме е няя нито за тебе, нито за смотаните ти романи. Аз съм му виновен, че той виждал в мене... какво беше... „вечното копие на моя дух и символ на душата ми“?! Дрън, дрън, ярина. Аз съм боклук, разбираш ли ме? Фин, натурален, стопроцентов боклук! Не

аз, ти трябва да слезеш на земята, разкиснал си се като баба! Мъжкар си, вярно е, ама какво ми дреме за твоите чувства? Не мога да се впрягам за фантазиите и халюцинациите ти, те са твоя грижа. Не съм те молил да ме даниш за олимпийска авиация. Остави ме на мира веднъж завинаги! Посрещай си гостите и си сърбай попарата, аз съм пас. Сигурно ще опраша нещо по-засукано и после яхвам метлата! А ти мри тука в книжните си сънища! Пукната пара не давам за тебе, мумийо!

Симеон бе сложил ръце на лицето си, сякаш да се предпази от ударите. Сърцето му прескачаше, неравният ритъм едва се долавяше.

В стаята влязоха много хора и тя се пренасели. Новите гости надменно поздравиха стареца. Марина свойски се разпореждаше и го попоглеждаше. Виждаше й се някак смален и нищожен.

Гостите се организираха, изпратиха неколцина за напитки и мезета. Момичетата донесоха чаши, останалите разместиха мебелите и навиха килима. Музиката гръмна, прилепените двойки вече се полюшваха.

Писателят не им обръщаше никакво внимание, бръчките брутално връзаха сърповете си в лицето му. Годините се сгромолясаха с колосалната си тежест и затиснаха съсухреното му същество.

Марина отново изчурулика около него, беше седнала на облегалката:

– Как си, стара кримко? Любимецът май те разстрои? – Тя широко разпери ръце. – Тези познаваш ли ги? Те се наговорили да дойдат заедно, представяш ли си?! Целият сборник разкази! Онези там са Нора и роднините от „Назад към природата“, Кристиан от „Ултра уайт“ танцува с Десислава от „За подправка виновните се наказват съгласно закона“. Там седи Явор от „Любовта на художника“, до него са младежът и девойката от „Летен разказ край морето“... Но ти не ме слушаш. Какво ти е? – видът я издаваше загриженост, ала гласът бе монотонен и безизразен.

– Зле ми е. Отвори прозореца!

Тя откряхна прозореца и му помогна да се изправи. Леденият въздух го поободри, градът блещукаше навътре в нощта.

– Защо ви е всичко това?

– Днес ще се съберем абсолютно всички – рече подигравателно Марина. – Забелязвам, че не отчиташ колко съдби си провалил. И с какво право, питам се?! А, ето и мутрите ти от „Мазоланд“. Там действително прекали!

Тя го подпря като кукла на черчето и се завтече да посрещне новодошлите.

„Мазоланд“ стана най-скандалният му роман. Дълго го пренебрегваха и отричаха, а националистическите групировки струпваха клади за изданията. В него Симеон гротескно показва презрението си спрямо вековния български мазохизъм, скудоумните църковни догми и канони, комунизма, еврейството и прочие. „Мазоланд“ завършваше с начало, но началото на Трета световна война, избухваща между християнството и исляма. Православието биваше въввлечено в битки с мюсюлманите, то изграждаше санитарния кордон на затлъстяла и самодоволна Европа. Екип на американската CNN се командироваше в Мазоланд да снима сраженията от упор и да излъчи репортаж за първия геройски загинал мазоландец, чиято жертвоготовност и вечна памет се изчисляваха на сто хиляди долара. Избираше се с конкурс един доброволец и той трябваше, захапал граната, кинематографично да лази срещу вражеските танкове. Оскотелите близки на другите кандидати завистливо цъкаха с език и псуваха, че конкурсът вероятно е бил дирижиран. И така нататък, и така нататък.

Писателят стоеше до прозореца като истукан. Една от танцуващите двойки го блъсна. Мъжът го изгледа кръвнишки, ала жената отведе партньора си към средата на импровизирания дансинг. Никой от натрапниците не си и помисляше, че тяхното присъствие му е неприятно и трябва да си вървят. Старецът бленуваше да бъде сам. Стоеше, вкопчен в черчевето, ослепял, оглушал и обезумял от тази тягостна аудиенция на собственото си минало.

Марина жестикулираше откъм антрето. Той плахо тръгна напред, протегнал ръце на сомнамбул. Гостите принудително се отместваха, писателят се разминаваше с тях и четеше по лицата им само нетърпимост и омраза. Най-после се намери при момичето.

– Търси те някакъв пощальон, носи телеграма за теб. Държи да я получиш лично.

Мъжът на площадката размахваше парче хартия.

– Големи приятели имате, господин Лазаров! Телеграмата е чак от Тихия океан! Празнувате ли? Сигурно поливате някоя нова книга, а?! Тъй, тъй... Подпишете тук! Ето!

Симеон мушна в шепата му дребен бакшиш и нервно разкъса плика. Редовете се мерзелееха пред очите му.

„Пустинникът е зле. Скатът Електър и аз го водим към Пасифик хоспитал и няма да дойдем. Поздрави от всички! Сбогом, старче!“

Подписано от: синеоката акула Чери, прилепалата Вени, Види и Вици, туз Медуз, лейди Мурена, делфинът злодей, мида Артемида, Златната скумрия, скатът Електьр, Малчо Коралчо.

Как да реагира на съобщението? Пишеха му героите от неговия цикъл приказки за възрастни. Приключенията на Чери имаха много почитатели, претърпяха няколко издания. Правата за филмиране откупиха италиански аниматори и ги окепазиха в някакви зъбати мутанти а ла Бруно Будзето. А ракът пустинник беше отгледал и възпитал Чери...

– Добри ли са новините? – пощальонът надничаше зад рамото му.

– Кажете ми – писателят сгъна плика, – вярвате ли, че една акула, пък била тя и синеока, може да телеграфира дотук чак от Тихия океан? Вярвате ли в това?

Униформата се вторачи хипнотизирана. Подир секунда докладва отривисто:

– След потъването на „Титаник“ във всичко вярвам!

– Какво общо има тук „Титаник“?

– Ами евреите, знаете...

– Евреите ли?

Мъжът сниши глас:

– Името Айсберг нищо ли не ви говори?

– Идиот! – Симеон вбесено хлътна в апартамента, затръшвайки вратата.

Пощальонът повдигна рамене и повика асансьора. Вечерта се прибра вкъщи при жена си и отсече: „Днес се скарах с писателя Лазаров. Да, оня надутият. Нарече ме «идиот», задето споменах, че евреите са потопили «Титаник». Ами че и децата го знаят! Казвам ти, Миче, това писателите не са стока. До един са чешити!“

Симеон реши да избяга. Затърси в антрето обувките си и бързо ги нахлузи. Да открие балтона обаче не бе така лесно. Закачалката скърцаше под огромен куп дрехи, други бяха оставени в безпорядък наоколо. Гостите гъмжаха в жилището като хлебарки и сякаш извираха от пода. Писателят не можеше да изтърпи повече даже едно чуждо докосване, насмешката и съжалението им го влудяваха. Трябваше да се отърве от този гибелен кошмар, узурпирал и без друго похитеното му лично пространство. Той сграбчи първото мернало се мъжко палто и го навлече. Беше му почти по мярка. Стисна дръжката на вратата.

– Къде?

Клинът на изречението го закова на място. Застина за момент и

гузно се обърна. Коридорът беше пълен, мнозина надзъртаха от стаите и над главите на по-предните.

– Ти не разбра ли, че вече не можеш да шикалкавиш? – Симеон не виждаше говорещия. – Ако желаш да се махнеш, ще дойдем с теб. Ние сме абсолютно неразделни. Обречен си на нас. И ние на теб. Не го ли проумя?!

Старецът мълчешком свали дрехата и тя падна на мозайката. Приближи до срастналата човешка маса, която се разцепи, за да го погълне в недружелюбните си редици. Той стигна до центъра на кабинета си, безцеремонно прогони момичето, изтегнало се в креслото му и седна. Никой не помръдваше, внезапно стана тихо като на погребение. Десетките очи обаче не го изпускаха нито за миг. Той се чувстваше накълцан от тези погледи като щикове.

Извади цигара и я запали. Издуха дима с горестна въздишка.

– Какво искате от мен?

– Извинение! – Марина разбута множеството. – Извинение и покаяние за всичко, което си сторил с нас!

– Това е нелепо, Марина! Не мога да отговарям за творчеството си пред самото него.

– Не, можеш! И ще го направиш. Ще те заставим. Ти ни причини само беди. Нека и ние малко те притесним.

Те бяха настръхнали като глутница. Святкащите им очи не вещаеха нищо добро, ала той рече издевателски:

– Кой ще подсмърча пръв?

– Аз! – Марина се изстъпи напред. – Искам от теб да напишеш отново „Балерината“. Героинята да не се казва Марина, да не прилича на мен и аз въобще да не фигурирам във фабулата. Искам си свободата! Никога не съм обичала балета, мразя да танцувам! Привлича ме рисуването. Ако ще ме използваш някъде, трябва да рисувам! И не ме обвързвай с мъжа ми, блудкав е. На него му дай червенобуза магазинерка с яки прасци и големи цици! Аз харесвам съвсем друг тип мъже – изящни, изтънчени, раними. Не фукльовци и грандомани!

– А едно танго с Ал Пачино не искаш ли? – писателят постепенно се съвзе от вцепенението си и започна да я дразни. – В краен случай мога да те уреда с някоя местна знаменитост.

– Не ме занасяй, старче, иронията ти е неуместна. Ще ми платиш за всичките си скалъпени истории! Животът ти ще стане ад!

– Животът ми винаги е бил ад. И не ти ще го влошиш! – извика Симеон. – Не желаш ли да те изобрази като Клеопатра? Или, може би,

Мерилин Монро? Не познавам жена, която да не бълнува да бъде Мерилин, макар че не се сещам за по-стандартна и прозаична физиономия от нейната. Давай, днес съм вълшебната ти кръстница! Подхвърли една тиква да я превърна в мерцедес!

В утихналото множество се разнесе глух ропот, избухнал на часа в истерична врява. Всички се караха и надвикваха, някои се мъчеха да докопат стареца или поне да го ударят. Марина много трудно въдвори някакъв ред.

– Отказваш ли да промениш нещо?

– Категорично! – Симеон пое чашата от ръката на един мъж и отпи. – Ммм, коняк, винаги съм го обожавал. Мерси, друже! – Мъжът се сви. – Ще се напия с коняк, пък каквото ще да става!

Марина зададе въпроса още веднъж:

– Отказваш ли?

– Млада си, за да недочуваш. Отказвам.

– Тогава – тя огледа останалите – ние ще свършим с тебе...

Фразата рикучира в стените, укротявайки значението си ведно с ехото от думите. Тя не остави и капка съмнение относно арогантната намеса на събитието.

Бистрият му взор полека обходи снагата ѝ и се спря на лицето. Не можеше да не се полюбува на гнева и готовността ѝ за реванш. Яростта на жената наново го отпрати назад.

– Знаеш ли, че в момента се държиш като прототипа си? Просто сте си одрали кожата, не коментирам коя е била първа. Тя беше същата – пряма, чувствена и посредствена. Харесваше баналното, лиричността ѝ не надвишаваше общоприетата. Считаше, че заслужава нещо много специално. Естествено, нищо такова не заслужаваше. Тя беше и си остана едно средно и инертно същество. И – той пак запуши, сочейки я с пръст – това не ми вършеше работа. Аз те промених до неузнаваемост. Дадох ти друго име, пуснах те във вихъра на танца, вместо да слагаш подлоги и да водиш полутрупове по коридорите, излях върху ти френски парфюми и те обвих в луксозни тъкани...

– Слушай...

– Не, ти слушай! Сега говоря аз! Запознавах те с изискани и властни мъже, разсъбличах те в леглата им и се любех с тях заедно с теб. Аз ти отнех всичко и ти дарих всичко! За теб съм Пигмалион, малка Галатея Провинциалис! За всички ви съм Пигмалион, ясно ли е?! И ще правя с вас каквото си ща! Кой друг, ако не аз, разшири кръгозора и обогати речника ти? Кой ти показа света? А? Искаш да се върнеш в болницата и

да развиеш кариерата на докторска курва? Дадено, още утре ще публикувам опровержение, да речем: „Моля читателите да простят вироглавството на героинята от най-сполучливия ми роман «Балерината», защото българската кръв в нея се обади. Можете да я забележите състрадателно да дупчи със спринцовка болни задници, или да мери кръвното на мирешещи на леш кикимори. Не я отвличайте, тя обмисля колорита на по-редния си акварел, който ще бъде продаден на търг и сумата преведена във Фонда за опазване на българските деца от милите родни традиции“. Как ти се струва? Не бъди смешна, момиче, за да не бъдеш жалка! Зная, ако започнеш отначало, ти ще се влюбиш в... – Симеон се изправи и се огледа – да, в него!

Марина проследи посоката на ръката му и страните ѝ порозовяха. С мъжа размениха бързи погледи. Останалите гости слушаха някак сковано.

– Познах, нали? За всеки от вас знам какво се мъти в мърлявата му душичка. Такива сте безвредни и скучни, читателите ще разпознаят във вас себе си и няма да се харесват. Веднага мога да кажа кой кому се нрави или кой кого отдавна си мечтае да чука. Благоволявате ли? Готово! – Писателят начена разпределението. – Ти я искаше, нали? – Набелязаният мъж кимна и се приближи до определената жена, която сподели целувката му. – Така, тук отгатнах. Ти иди при него! – Следващото момиче прегърна един мъж с невзрачна външност. – И тук уцелих. Ти си с нея. Ти харесваш бедрата и шията му. Ти беше по брюнетките. Ти сънуваше любовници с широки плещи. Да продължавам ли, или сами ще се разместите?

Множеството закипя. Хората се разбъркаха и бързо се прегрупираха. Отвсякъде го фиксираха нови двойки, а около Феникса се завъртяха три-четири жени, които той отзивчиво прибра под крилото си.

– И сега остава да намерите някое кътче, където храбро и дръзнове-но да се начукате. Ще ви дойде ли нещо друго наум, освен да хързулкате в несвяст потните си епидермиси?! Вълнува ли ви изобщо нещо различно от животинското чифтосване? После дори няма да си давате труда да гугукате, че е било невероятно или супер, не. Романтичността е излишна, има само: „Ръгай, Станчо, нещастна съм!“ И Станчо ръга като коч! А сетне – ах, колко разбити сърца! Такива, каквито сте, не оправдавате даже кислорода, който хабите с дишането си. Въобще не се различавате от простолюдието там, отвън, а и сте взети измежду тях. Да, уважаеми, и канзлъшкият селянин, и канзаският селянин под „щастие“ разбира сит и охолол живот. Той не се нуждае от нищо повече, освен

бира, пържолата и „Далас“. Според него всичките тия охтичави поети, джафкащи срещу луната, всички полувкретенени художници, повехна-ли жилести балерини, освирепели скулптори, изнасилващи материята в апокалиптичните си терзания, всичките архитекти с масивните им бетонни бункери, вманиачени актьори и заваяните музиканти трябва да бъдат изтребени до крак. Да бъдат изтрети от лицето на земята, генетически да се осуети тяхната репродуктивност и да се възцари той – Хомо фагикус, Дъвчещият човек. Звярът със стоманени челюсти, Въсдеядът, Сврхстомашният човек, заслушан в своите чревни симфонии, в мелодичните изригвания на перисталтиката, просълзен от архитектурониката и аромата на анусните си излияния, владен в размишления върху философското основание на бифтеците и телешките кренвирши. Той опознава, дъвчейки и смилайки, подлага битието на дисекция през призмата на своите желирани теореми. Той ще напише „Критика на чистия залък“ и „Критика на способността за изпражнение“, неговата гениална умопомраченост ще роди „Тъй рече Скаратустра“, музикалните му потреби ще композират „Четиригодишните блюда“ и „Малка сосна музика“, той ще мучи в пиянски захлас: „Река Марица ракия да стане, а пък тревата – шопска салатата!“ и „В село Бреница вино кара воденица“. Той ще назначи Шекспир за оберкелнер с меню и ордъври „Хенри Пети“, „Ричард Трети“ и „Хамлет“, коктейл за свежърви „Лейди Макбет“ и „Отело“ за ревнивците. Той ще консумира платната на Ван Гог и Моне с майонеза, ще отпечати „Закуска на тревата“ на валутата и ще я извезва на знамето си като ковчорче. Той ще смъкне Исус от разпятията и ще въздигне там нея – Нейно величество козята пастърма, същинската обветрена мръвка! Той ще изнамери хранително-вкусовата икебана, в орнаментиката му ще изобилстват гирлянди от наденички, букети праз и марули, паркет-баклава и фонтани от боза, или... как е... бозоскоци! Неговият Орфей ще свири на лира със струни от спагети. Неговият Микеланджело ще вае Давид със скрит зад гърба овнешки бут, с който да халоса Голиат по дебелината чутура. Неговият Одисей ще странства в морета от бульон и сухи супи пилешки, а Дон Кихот ла Манджа ще препуска срещу захарни мелници. Неговият... Господи, колко е низко и мизерно това!

Симеон загуби дъх и се срути в креслото. Сърцето пулсираше до пръсване, а безжалостно менгеме заклеци слепоочията му. Той не беше на себе си, трепереше от гняв и безсилие. След малко се сви и обхвана глава с ръцете си. Облегна се назад, изтощен до смърт.

Тишината се отцеждаше от тавана. Нечия болка безмълвно пишеше сред присъстващите и немите ѝ вопли раздираха меланхолията на един

изстрадан трагичен скептицизъм.

– През целия си живот не можах да привикна само на смирението. То винаги ми се е струвало скверно, порочно и чудовищно. Изгубих камара време да проумея, че е вкоренено в природата на човека и се перчи редом с достойнствата. Не можех да допусна, че една неправда ще бъде приета и прегърната с мъртвородената надежда за някакво бъдно възмездие, а не премахната. Това беше свръх етичните ми ценности. – Симеон помълча. – И все още е. Докато пишех „Мазоланд“ чувствах, че нагазвам в неизбродни тресавища и понякога още усещам калта им между зъбите си. Да, хората обичат да бъдат развратени и корумпирани, не желаят да отежняват живота си дори за секунда. Те убиват глупака с мълчание. Точно това правят с мен от тридесет и пет години, това правите и вие в момента. Убивате ме с мълчание. Светкавично схванахте с пресметливите си мозъчета, че няма дълго да упорствате и сега ме обграждате с беззвучие. Затягате капана на вакуума, затъквате всички отвори, откъдето може да засече нечия конвулсивно сгърчена съвест и започвате да нагнетявате. Налягането се повишава, то би могло да размаже всичко, което не е станало шаблонно и плоско. Нищо не е в състояние да устои. Това е, не са ви необходими бомби, атентати и революции, вие имате мълчанието. То притежава мощност от милиарди мегатонове, не Хирошима, може да изпепели стотици планети като нашата прогорена и изкорубена окаяница. Аха, козлодуйски бряг – бум!... И всъщност – въобще не се трогвам. Сега се сещам, че освен другите бакии всеки народ си заслужава и интелигенцията. Ами да, постоянно гледам и слушам как го превъзнасят този народ, как го глежат и заблазяват творческия му потенциал. Златоустият вестникарски слугинаж се лигави по фолклора и неравноделните тактове, без да отбелязва равноделното му невежество. Левски скитореше като смахнат, организираше комитети и уж будеше народа, но се питам – ако не го бяха сгасчили в Къкрината и обесили, дали щеше да даде сигнал за въстание? Ще ви кажа. Нямахме да даде! Щеше сам да се е обесил предварително, закичен с някоя бунтовническа прокламация на ревера. Той не беше наивник и знаеше, че с народа се пипа твърдо – или го водиш до край, или си стягаш опинците и беж да те няма! Левски прозря нещо епохално, което липсва в учебниците и не се преподава в университетите, безразсъдно е дори да го изречеш на глас. Той проумя, че народът е един гигантски погреб на агресия и експлозията му би помела не само фесовите, а и овчите калпаци. Той схвана барутната логика на войната и затова се нагърби с бремето на няколко убийства. Дяконът усети клокочещата жестокост на този народ,

която за пет века беше ферментирала в тротил. Но той разбра и най-важното – че без разтоварването на войната народът беше заключил агресията в себе си, беше напълнил гърдите си с ненавист, а душата с катран и беше съсипал собствената си плодородност с вонящата тор на нихилизма. Племето не бе имало как да се сражава, да усети кръвта си, да оплаче мъртвите и озлочестените и да се възправи от руините. То се беше научило да оцелява и да се наркотизира с нихилизъм и безверие, да осакатява децата си и да изражда поколенията. И Левски не би пуснал духа от бутилката, защото последният останал след геноцида би изтръгнал сърцето си и би го изял от толкова много насъбрана злост.

Писателят говореше кротко и хрисимо, като проповедник. Присъстващите гледаха в различни посоки, напомняха гъсто забити и разкривени гвоздеи. Единствено светлината играеше по изопнатите им скули.

– Не бива да забравяме откъде сме тръгнали, особено когато доникъде не сме стигнали. Бодряшкото „И ний сме дали нещо на света“ вече не заблуждава никого. Сетне иде инвентарно броене на антики, които някой изхитрял политик още не е похарчил, щото трудно се краде манастир, примерно. Величаем се с плесенясало минало, времето е спряло в петнадесети век. Хайде, къде са културните постижения, къде е балканският ренесанс? България била средоточие на не знам какви си вселенски енергии, тука се преплитали ей такива трансцендентални потоци и океани. Мислели сме интензивно, като вундеркинди, пък улиците навсякъде минирани с фъшкии, в театрите американски бълвочи, а по кината холивудски балони. Друга ви чуждопоклонничеството, сякаш във вените ви тече помяя. Редичка ви е кръвчицата, редичка... По света петя оперните ни звезди, а тук старците вият от студ и глад. Авангардни дизайнери опаковат всякакви съборетини, в сиропиталищата се молят Богу горещо за една по-запазена дрешка. Ако народът е нещо като галваничен елемент и концентрира творческия заряд, ако интелигенцията е неговият проводник, кой каза, че токът няма да бие и клеясалата батерия? Да не би „прогресивните“ интелектуалци и културтрегерите да накърнят деликатните чувства на трудещите се, сакън! Токът ще пердаши Иван простака по слабините, докато се научи да се самоуважава. Изкуството ще гризе ушите и ще човърка очите му, ще го скубе и съветва с тоягата, да схване Иван, че не се различава от Джон, Жан или Ханс, че тяхната слънчева посредственост е просто благоденствие, но не и смисъл на живота. Да проумее Иван, че съдбата му е дръгливо краставо кученце, да я прибере и да си я отгледа. И ако някой му отрови псето, Иван да му разбере зъбите. И да си вземе ново куче. Егоизъм трябва, господа, трезв

национален егоизъм! Това се опитвах да обясня чрез вас. Вие сте нещастници, коне с капаци. Вие сте примитивни и безхаберни, даже не сте закоравели оптимисти. Гади ми се от вас, чувствам се древен сфинкс, когато слушам разговорите ви. Както казваше Стендал, бих предпочел да прекарвам по две седмици всеки месец в затвора, отколкото да живея с обитателите на дюкянчетата. Ето я моята килия, тук е изгнанието ми, в тази тухлена цитадела. Но свободата е оптически ефект, скъпи кавалери на паницата, а не философска категория. Не зависи нито от решетки и зидове, нито от софистика. Тормозех се да ви облагородя, да изчопля от вас здравето и позитивното и да го претворя в книгите си. За мен българското винаги е било частица от човешкото, хората са много различни, ала странно нищожни. Дърпах ви като катъри подире си, да ви кача по-нависоко и да съзрете великолепието на земята, която обръщате на клоака. Търкалях ви като Сизифов камък по ръба. Вие не ми помагате, отпускахте се, просвахте се в прахта и ми гледахте сеира. Пъплетехте, където трябваше да се тича, винаги вкупом, и финиширахте като в колоезденето – с времето на победителя. Подтиквах ви да се смесите с чужденците, с другите хора, да се съревновавате с тях и да добиете самочувствие, да усетите, че с нищо не сте по-лоши. Не, вие се стремяхте да смачкате моето самочувствие, да омаловажите сюжетите и да обезсмислите литературата ми. Какво значи „един от четиримата по-изтъкнати автори“, ако не четвъртият по значимост? Но това не е състезание по ядене на жаби, драги мои! В изкуството съществуват само възпоменателни медали за участие в марафона. И ако напоследък писателски физиономии взеха да се мъдрят по банкнотите то е, за да обясни по-семпло на печалбарите, че качеството на техните пари е количеството на нашите портрети. Предайте им го от мен! Толкоз... Но аз съм доволен. Покрай вас бях всякакъв – нехранимайко, шут, психопат, флърца, парвеню, агънце, мижитурка, убиец, пройдоха, копой, вещица, ангел, позорен тип и виртуозен лъжец. Бърниках в душите ви, тъпчех главите ви със слама, превирах ръцете и учех да ходят паянтовете ви крачета. Не се уморявах чрез вас да анализирам хората, никога няма да ми дотегне. Те ни най-малко не съзнават своята живописност, можеш безнаказано да проникнеш в тях и да ги опустошиш, а те ще ти благодарят и пак ще те поканят. Как да не ги опропастиш – хубав край, хубави хора! Гаврех се, ломотех дълнопробния език на пазарищата с цялата му физиологична и сексуална пошлост, вдишвах миризмата и надничах в похотливите им очища. Подстрекавах ги в екстремните ситуации, издебвах моментите и, ококорен, записвах реакциите им. И съм помъдрял не за един, а за пет живота.

Те... вие попарихте най-хилавите ми надеждици, разгромихте вярата в собствената ми фантазия. Предложихте ми такива брилянтни ходове и образци на мерзост и коварство, пред които въображението ми козирува и захвана да съчинява рецепти за кекс. За един писател няма нищо по-любопитно от човек без пари, няма нищо по-увлекателно от опитите му да се сдобие с тях и няма нищо по-изобретателно от еквалибристиките със съвестта. Така е, икономиката възбужда много повече поезия и катарзис, отколкото сапунисания хедонизъм. Факт е... Какво ли дърдоря? Не ме интересува какво мислите и мислите ли изобщо. Безразлично ми е дали се харесвате или не, променях ви, за да ви харесвам аз. Показах ви на света накипнени и нагласени, иначе приличахте на снимките от паспортите си. Какво ме зяпате?! Вървете по дяволите! Повръща ми се от вас, пропилях всичките си години да ви обикна и пак оставам с вкус на гнилоч в устата. И да хленчите да реставрирам предишния ви облик? Никога! Докато съм жив това няма да стане, неблагодарници безродни! Изчезвайте отгук, махайте се! Оставете ме сам! Разкарайте се! Веднага! Веднага!!!

Той се втурна и заблъска множеството, което слисано отстъпи към коридора. Виковеите му кънтяха навред из апартамента. Гостите панически се измъкваха.

– Идете да се накиснете пак в тинята, във великата родна смрадлива тиня! Спасявайте се цивилизовано, първо жените и децата! Овъргалайте се и потъркайте четина в дъските на кочината! Извисеност ли? Романтиката сега е в пеещите презервативи!

Симеон затисна вратата зад гърба на последния и се подпря на ламперията. Почти не дишаше, пощурялото му сърце думкаше в ребрата. Главата щеше да се пръсне.

Едва се дотътри до дивана и легна, чувстваше се разнищен. Слабо поскърцване издаде, че в стаята има някой.

– Пръждосай се! – изстена писателят.

– Не може ли да остана? Само аз съм...

Детското гласче го озадачи и той отвори очи. Момченцето беше десетина годишно и боязливо стоеше до бюфета. Беше мръсно, целите му дрехи бяха опръскани с кръв и кал.

– Измий се, виж какъв си – с мъка отрони Симеон.

– Но аз така загинах, забрави ли? При катастрофата във „Фениксът“.

– Това вече няма значение... Само стой мирен...

Някой прониза гърдите на стареца с безброй остриета, дъхът му

насила откряна восъчните устни. Той се отпусна и притихна.

Наоколо беше разтурено, отпадъците от гостите личаха навсякъде. Хлапето се почуди какво да прави, взе кутия шоколадови бонбони и седна зад писалището. Лапна два бонбона, направи станиолчетата на топче и внимателно включи транзистора. Приглушеният глас обяви, че неидентифицираният летящ обект отново се е появил над града, отдалечавайки се в южна посока. Военните засеки местонахождението и контролирали пребиваването му над територията на страната. Той съвсем скоро щял да напусне родните предели...

Симеон се разбуди от ново позвъняване. Надигна се и се огледа в блажено неведение. Тялото му беше вдървено от неудобния диван, ала бодежите в гърдите бяха изчезнали. Гъгнещият сигнал начесто пробиваше черепа му.

– Още ли не си готов, старче? Обличай се, закъсняваме за посещението!

Митко Найденов, негов събрат по перо, най-добър приятел от паметика и секретар на разменни начала. Изглеждаше подмладен, тъмно-синият костюм му придаваше строгост и респект, в разрез с подвижните очички на невестулка. Вратовръзката беше копринена, а обувките му лъщяха като темето на старши научен сътрудник.

– Закъде си се наконтил така? – Симеон го въведе и трмаво разкърши тялото си. – Не помня да сме се уговарили.

– Не сме се уговарили, спешно е. До два часа трябва да сме в дома на Тъмнокожев.

– Кой Тъмнокожев? Критикът ли?

– Критикът.

– Че аз не говоря с това мекере! Нали ти ми държеше шлифера, когато му зашлевих шамарите в Народния театър?! Където го срещна ще му удрям профилактично по още някоя плесница. Винаги има защо – Симеон се прозя като достолепен пенсиониран лъв. – Да направя ли чай? Всъщност колко е часът?

– Два и четвърт. Най-късно в четири и половина трябва да сме у тях. Той е на смъртен одър и там се събират героите му.

– Че какво общо имаме ние с тоя галфон?

– Той написа биографиите ни.

– Какво е... – в изненадата си Симеон изпусна пакетчето чай – написал биографията ми ли? Е този път ще го пребия! Нищо, че е на седемдесет и три. Ще му извия врата!

– Чакай, чакай! Нали знаеш: „Когато бъдещето е зад гърба ти, а в

далечината долавяш само силуета на една жестока жена, значи в суматохата на живота неусетно си намерил покой, а това отпред е тя – смъртта...“

– Има стил. Твое ли е?

– Твое е, чапкънино. И не се преструвай на разядосан, ти никога не си възнамерявал да пишеш автобиография. Жестоката жена те изпревари. Както и мен, впрочем...

Симеон го изгледа и побърза към огледалото. Искрящият стъклен измамник щеше да му покаже истината.

Нямаше го в кристалната пустиня. Раздвижи ръцете си и изкриви лице в отчаяна гримаса, отсреща се отразяваха само лавиците и част от прозореца. Писателят се обърна. Всичко беше идеално почистено, по лакираната повърхност на бюрото бяха подредени пишещата машина, настолната лампа, двете холандски лули и други дреболии. По вратите имаше опънати въженца.

– Но това е музей! – смая се той. – Аз живея в собствения си музей!

– Ти отдавна не живееш тук. Мъртъв си от шест години.

– Тъй ли? Не съм забелязал. А ти?

– Аз гушнах босилека две години след теб. Беше отвратителна сутрин и ми досаждаха всичките ми герои.

– Но това – Симеон приближи – това не е моята пишеща машина. Сменили са я.

– Иди го докажи. В моя дом виси снимка колкото чаршаф и там пише, че била на фамилията – татко, мама, братята ми и аз. Аз съм бил момченцето до полите на жената. А фотографията е на семейството на някакъв търговец. Вече не се засягам от подобни бакалски мошеничества.

– Та предлагаш – рече Симеон злорадо – да отидем у оная литературна камила и да я натоварим за кервана?!

– Хайде, обличай се!

На излизане от кооперацията Симеон поспря, изпълвайки дробове си с миришещия на бензин и горена шума въздух. И точно там – сред клаксоните, локвите и припрените стъпки на минувачите, около жълтите треви и голотата на храстите, по раменете на смешната статуя в градинката отсреща, по обелената боя на счупените пейки, по надрасканите и олющени стени, в сърцата на хората – нещо безвъзвратно се стопи и се изгуби в небитието. Нещо окончателно се разруши и напусна химеричните си измерения, за да изтлее в агонията на своя неприкосновен триумф.

КРАЙ

© 2001 Маргарит Абаджиев

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/571>]